RAADSVOORSTEL

zaaknummer:	1518109
afdelingsnaam:	Sociaal Domein
steller:	Romeo Morello
Telefoonnummer:	0614858377
onderwerp:	Beleidsagenda Gezondheid 2025 - 2030

Voorstel

1. De Beleidsagenda Gezondheid 2025 – 2030 vast te stellen, die gebaseerd is op de door de gemeenteraad vastgestelde Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid.

Planning

Titel	Toelichting	Beeldvorming	Oordeelsvorming	Besluitvorming
BVS Gezondheid	Beeldvormende sessie over gezondheidsbeleid	4 september 2024		
Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030	Schetst inhoudelijke richting voor het opstellen van de Beleidsagenda Gezondheid 2025 – 2030	Commissie Zorg Welzijn en Samenleving 2 oktober 2024	Commissie Zorg Welzijn en Samenleving 2 oktober 2024	Gemeenteraad 16 oktober 2024
BVS Gezondheid	Beeldvormende sessie over gezondheidsbeleid	5 februari 2025		
Beleidsagenda Gezondheid	De Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030 geeft invulling aan de doelstelling ‘sociaaleconomische en gezondheidsverschillen te verkleinen’ zoals beschreven in de Omgevingsvisie 2040. De beleidsagenda is een nadere uitwerking van de Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030.	Commissie Zorg Welzijn en Samenleving 25 juni 2025	Commissie Zorg Welzijn en Samenleving 25 juni 2025	Gemeenteraad 9 juli 2025

Samenvatting

De Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030 *"Samen Gezond"* vertaalt het streven van de gemeente Hilversum om een gezonde gemeente te zijn voor al haar inwoners naar een integrale beleidsagenda. Dit sluit aan op de doelstelling om 'sociaaleconomische- en gezondheidsverschillen binnen de gemeente te verkleinen' uit de Omgevingsvisie 2040. Zoals vastgesteld in de Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid is het uitgangspunt van het gezondheidsbeleid dat van 'gezondheid in en voor al het beleid'. Hiervoor is gekozen omdat gezondheid grotendeels wordt bepaald door externe factoren, zoals bestaanszekerheid, leefomgeving, opleidingsniveau en sociale relaties. Om gezondheid te versterken is dan ook integrale inzet nodig vanuit verschillende beleidsvelden. De beleidsagenda zorgt daarom voor een gezamenlijke visie en aanpak die domeinoverstijgend is, aan de hand van 7 actielijnen:

1) Preventie en gezonde leefstijl;
2) Mentale gezondheid;
3) Bestaanszekerheid in relatie tot gezondheid;
4) Versterken gemeenschappen in relatie tot gezondheid;
5) Toekomstbestendige zorg en ondersteuning;
6) Leefomgeving en gezondheid;
7) Gemeente Hilversum als gezonde organisatie.

De belangrijkste inhoudelijke kaders voor dit beleid zijn, naast de Omgevingsvisie, het Coalitieakkoord en de Visie Sociaal Domein.

Inleiding

De gemeente Hilversum doet het gemiddeld goed op het gebied van gezondheid. Onze ambitie is om uit te groeien tot één van de gezondste gemeenten van Nederland. Daarvoor hebben we een uitstekende uitgangspositie met een groene leefomgeving, vitale economie, goede voorzieningen en ruim minimabeleid. In de beleidsagenda Gezondheid wordt een eerste stap gezet op weg naar deze ambitie.

Gezondheidsuitdagingen in Hilversum

Uit de meest recente Hilversum Monitor (2024) blijkt dat 70,4% van de Hilversummers de eigen gezondheid als goed beschouwt, dit ligt net boven het Nederlandse gemiddelde (69%). Toch betekent dit dat bijna een derde van de Hilversummers zich niet (volledig) gezond voelt. We zien hierbij grote verschillen op buurtniveau, lopend van een gemiddelde van 60,7% in het Riebeeckkwartier tot 81,2% in Trompenberg Noord. Naast de gezondheidsverschillen zijn er enkele gezondheidsontwikkelingen die aandacht behoeven zoals overgewicht, vapen en mentale gezondheid.

Kansen voor gezondheidsbeleid in Hilversum

In Hilversum liggen mooie kansen om gezondheid vanuit verschillende beleidsvelden te versterken. Lokale 'assets' als onze groene leefomgeving, vitale economische infrastructuur, vooruitstrevende duurzaamheidsaanpak en ruim minimabeleid, bieden kansen om Hilversum gezonder te maken. Daar komt bij dat gezondheid als thema in een aantal actuele gebiedsontwikkelingen centraal staat, zoals Sportpark, Monnikenberg, Zonnestraal en Hoorneboeg. Daarmee hebben we als Hilversum een prachtige uitgangspositie om onszelf als gezonde gemeente op de kaart te zetten, en de Beleidsagenda Gezondheid speelt hierop in.

Een integrale aanpak: Gezondheid in en voor al het beleid
Uit onderzoek van het landelijk expertisecentrum voor gezondheidsverschillen Pharos blijkt dat externe factoren, zoals bestaanszekerheid en leefomgeving van grote invloed zijn op hoe mensen hun gezondheid ervaren. Dit pleit voor een integrale aanpak waarbij gezondheid is ingebed in een breed scala aan (gemeentelijke) beleidsvelden. Daar geven we invulling aan door in de beleidsagenda uit te gaan van '*gezondheid in en voor al het beleid*'. Deze integrale benadering sluit tevens aan op de in mei 2024 vastgestelde Omgevingsvisie Hilversum 2040 en de in april 2023 vastgestelde Visie Sociaal Domein "*Wij zijn Hilversum*". In de Visie Sociaal Domein staat centraal dat Hilversum een stad is voor iedereen. Daarbij horen gezonde buurten met goede voorzieningen, maar ook dat Hilversummers zich met elkaar verbonden voelen, naar elkaar omkijken en anderen ondersteunen waar mogelijk. Dit draagt bij aan het welzijn van inwoners en een gevoel van gemeenschap en veiligheid.

Beleidsagenda Gezondheid 2025-2030 "Samen Gezond"
De Beleidsagenda Gezondheid is gebaseerd op de Startnotitie Beleidsagenda Gezondheid en is tot stand gekomen na consultatie met collega's werkzaam in verschillende domeinen en partner-organisaties. De agenda bevat 7 actielijnen, waaronder de 6 actielijnen die al werden vastgesteld in de startnotitie en een extra actielijn over de gemeente Hilversum als gezonde organisatie. De actielijnen sluiten aan bij de benadering van Positieve Gezondheid, zoals ook al vastgesteld in de startnotitie. In de beleidsagenda is per actielijn uitgewerkt hoe gezondheid in Hilversum ervoor staat, wat er al speelt en gebeurt, welke extra accenten en verbindingen we aanbrengen en hoe we doelen en resultaten gaan meten en realiseren. De actielijnen zijn deels opgebouwd uit bestaande beleidsprogramma's en aangevuld met nieuwe acties en accenten.

Actielijnen

We geven onze aanpak vorm aan de hand van de onderstaande actielijnen:

1**) Preventie en gezonde leefstijl**
Ambitie: Gezonde keuzes en een gezonde leefstijl vanzelfsprekend en toegankelijk maken voor alle inwoners. Hierbij richten we ons met name op wijken en bevolkingsgroepen waar de gezonde levensverwachting achterblijft.

2) Mentale gezondheid
*Ambitie***:** Investeren in een omgeving die het mentaal welzijn van inwoners ondersteunt en waarin problemen tijdig worden gesignaleerd en opgevangen, met name door inzet op preventie en gemeenschapszin.

3) Bestaanszekerheid in relatie tot gezondheid
Ambitie: Inspelen op de negatieve effecten van verminderde bestaanszekerheid op gezondheid en deze minimaliseren. Concreet betekent dit inkomens- en kansenbeleid voeren met oog op gezondheid, en doelbewust ongelijk investeren in gelijke kansen, juist daar waar de gezondheidsachterstanden het grootst zijn.

4) Versterken gemeenschappen in relatie tot gezondheid
Ambitie: Het creëren van veerkrachtige wijken en buurten waar mensen elkaar kennen en ondersteunen. We zetten in op samenredzaamheid ter bevordering van gezondere gemeenschappen en individuen.

5) Toekomstbestendige zorg en ondersteuning
Ambitie: Zorgen dat Hilversummers zo lang mogelijk gezond, veilig en zelfstandig kunnen wonen in hun eigen vertrouwde buurt, met passende hulp dichtbij en oprechte aandacht voor hun persoonlijke situatie en behoeften.

6) Leefomgeving en gezondheid
Ambitie: Het vanzelfsprekend maken van bewegen, ontmoeten en ontspannen en ervoor zorgen dat alle wijken in Hilversum hierop zijn ingericht.

7) Gemeente Hilversum als gezonde organisatie
Ambitie: Als publieke organisatie en werkgever het goede voorbeeld geven door in te zetten op vitaliteit, mentale veerkracht, werkplezier en een gezonde leefstijl.

Activiteiten
Per actielijn staan bestaande en nieuwe activiteiten benoemd. De belangrijkste nieuwe activiteiten uit de beleidsagenda zijn:

- Stimuleringsprogramma bewegen, o.a. door het realiseren van buurtwandelgroepen en het opschalen van de ketenaanpak voor kinderen met overgewicht;
- Stimulering gezonde voeding, o.a. door een pilot gezonde schoollunches;
- Uitbreiden van rook- en vapevrij beleid;
- Aanpak verbeteren mentale gezondheid, o.a. door gebruik te maken van de Hilversum Monitor om meer door te verwijzen naar welzijnsaanbod bij eenzaamheid;
- Verbeteren integrale samenwerking suïcidepreventie door het opzetten van een jaarlijks bestuurlijk overleg;
- Integrale aanpak van armoede, schulden en gezondheid, o.a. door gezondheidsvoorlichting op te nemen in financiële spreekuren;
- Versterken van gezonde gemeenschappen, o.a. door het financieel ondersteunen van gezonde bewonersinitiatieven;
- Gezondere inrichting openbare ruimte, o.a. door het integreren van gezondheidsaspecten in omgevingsplannen;
- Aanpak toekomstbestendige zorg, o.a. door oprichting van het bestuurlijk netwerk Gezond Hilversum, en het creëren van één integraal toegangspunt voor zorg en ondersteuningsvragen.

Probleemstelling/doel
Het doel van de Beleidsagenda Gezondheid is om beleid vast te stellen dat inzet op een gezonde gemeente voor alle Hilversummers, door middel van de integrale aanpak ‘gezondheid in en voor al het beleid’. De ambitie is om één van de gezondste gemeenten van Nederland te worden.

Argumenten

1.1 De Beleidsagenda Gezondheid is een nadere uitwerking van de Omgevingsvisie 2040, Visie Sociaal Domein, de programmabegroting 2024 en de Startnotitie Gezondheid.
In de Omgevingsvisie staat het verkleinen van gezondheidsverschillen als doelstelling opgenomen. Met de ontwikkeling van gezondheidsbeleid geven we hieraan invulling. Ook in de begroting 2024 staat een integrale aanpak van gezondheid als ambitie opgenomen. Daarnaast vormt de beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag de rode draad in de Visie Sociaal Domein. We ontwikkelen ons gezondheidsbeleid aanvullend op de regionale activiteiten van de GGD. Tot slot past het opstellen van een integrale gezondheidsaanpak op lokaal niveau goed bij de landelijke akkoorden Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA) waarmee sterk wordt ingezet op gezondheid en preventie.

1.2 De Adviesraad Sociaal Domein adviseert positief (onder voorbehoud)

De Adviesraad Sociaal Domein is in het kader van beginspraak betrokken bij de Startnotitie Gezondheid en bij de uiteindelijke beleidsagenda. Daarnaast heeft de Adviesraad een positief advies uitgebracht over de Beleidsagenda Gezondheid. Het advies is bijgevoegd bij de stukken.

1.3 De Beleidsagenda Gezondheid is breed gedragen

De rode draad in de startnotitie is 'gezondheid in en voor al het beleid'. Om via diverse beleidsvelden effectief aan gezondheid te kunnen werken, is breed draagvlak binnen de gemeentelijke organisatie van belang. De beleidsagenda is daarom tot stand gekomen in brede samenspraak met verschillende onderdelen van onze organisatie. Daarmee is een stevige basis gelegd voor het gezamenlijk uit te werken gezondheidsbeleid. Er heeft een integrale toets plaatsgevonden waarbij de raakvlakken van het gezondheidsbeleid met andere beleidsthema's systematisch in kaart zijn gebracht. Deze beleidsvelden zijn betrokken bij de totstandkoming van de beleidsagenda. Hieruit is een intern netwerk ontstaan van collega's die actief betrokken zijn en blijven bij het gezondheidsbeleid. Met de Voorjaarsnota 2023 is extra ambtelijke capaciteit voor gezondheidsbeleid gerealiseerd (1 FTE), waarmee de coördinatie van dit integrale netwerk is gewaarborgd.

- *Uitvoering van de beleidsagenda past binnen bestaande financiële kaders*

Dankzij de benadering van 'gezondheid in en voor al het beleid' hoeven er geen extra financiële middelen vrijgemaakt te worden voor deze beleidsagenda. De middelen zijn namelijk afkomstig uit bestaande programma's die we efficiënter gaan gebruiken door de gezondheidscomponent sterker naar voren te laten komen.

Kanttekeningen

1.1 Succes gezondheidsbeleid is deels afhankelijk van inzet andere beleidsvelden

Met de '*gezondheid in en voor al het beleid*' benadering is het gezondheidsbeleid onderdeel van de gehele gemeentelijke organisatie. Dat is positief, maar tegelijkertijd ook kwetsbaar omdat er een zekere mate van afhankelijkheid mee is gemoeid. Om die reden is bij de totstandkoming van de beleidsagenda stevig geïnvesteerd in breed draagvlak binnen de verschillende domeinen. Zo zijn er met het interne gezondheidsnetwerk, dat in aanloop naar deze beleidsagenda is opgezet, concrete afspraken gemaakt om gezondheid als thema een duidelijke plek te geven in andere beleidsvelden. Daarnaast zorgt de extra ambtelijke capaciteit die is vrijgemaakt ervoor dat er voldoende overzicht en coördinatie zal zijn om de beleidsagenda te kunnen implementeren.

Financiën, middelen & capaciteit

Voor de ontwikkeling en coördinatie van het gezondheidsbeleid zijn met de Voorjaarsnota 2023 middelen gereserveerd voor structurele ambtelijke capaciteit. Voor de uitvoering van de Beleidsagenda Gezondheid is er geen aanvullende financiering nodig. De aanpak is immers gebaseerd op bestaande programma's waar vanuit we bijdragen aan een gezonder Hilversum, en waarin we de rode draad van gezondheid sterker naar voren laten komen. De inzet op gezondheid past daarom binnen de huidige meerjarenraming.

Uitvoering en Communicatie

Na de vaststelling van de Beleidsagenda Gezondheid zal deze worden uitgevoerd, met acties die lopen van Q2 2025 tot 2030. De ontwikkeling en uitvoering van lokaal gezondheidsbeleid is nieuw voor Hilversum en aanvullend op de wettelijke taken van de GGD Gooi en Vechtstreek. De implementatie van de beleidsagenda zal worden gecoördineerd en overzien door de beleidsadviseur gezondheid in samenspraak met collega's werkzaam in verschillende domeinen en partners waaronder Eerstelijns Hilversum, Regionaal Huisartsen Overleg Gooi en Omstreken (RHOGO), Tergooi MC, GGD Gooi en Vechtstreek, ROM Utrecht, Viore, Versa, onderwijsinstellingen, Gezond Gooi en de Health Hub Utrecht. Om de ambities van de Beleidsagenda Gezondheid te realiseren zetten we in op heldere, toegankelijke en doelgerichte communicatie richting inwoners, partners en collega's. We maken zichtbaar wat er

gebeurt, delen voorbeelden en betrekken inwoners actief bij initiatieven in hun buurt. De voortgang zal worden gevolgd via het zogeheten Doelen-Inspanningen-Netwerk Sociaal Domein (DIN), waarin indicatoren over gezondheid staan opgenomen.

Burgemeester en wethouders van Hilversum, de gemeentesecretaris,	3 juni 2025 de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

- Raadsbesluit Beleidsagenda Gezondheid 2025 – 2030
- Bijlage 1 - Advies Adviesraad Sociaal Domein
- Bijlage 2 - Collegereactie op advies Adviesraad Sociaal Domein
- Bijlage 3 - Hilversum-Gezondheidsagenda